1859. N°. 21.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG 15 MAART.

Bij deze Courant wordt een Bijvoegsel uitgegeven.

WEENEN, 11 Maart.

Men blijft hier den uitslag der zending van lord Cowley, die gisteren morgen over Praag naar Londen afreisde, als twijfelachtig beschouwen. Omtrent de tegenvoorstellen, welke hij medebrengt, wordt verzekert, dat Oostenrijk afstand wil doen van het tractaat van 1815 met Napels, maar ten aanzien van de speciale tractaten met Toskane, Parma en Modena, op welke het regerende Huis eventueel regten kan doen gelden, niets kan toegeven. Of Frankrijk zich met dergelijke uitkomst te vreden zal laten stellen, wordt in twijfel getrokken.

De stemming in de hoogere kringen en ook bij de mindere standen blijft oorlogzuchtig.

PARIJS, 10 Maart.

Nog is de uitslag der zending van lord Cowley naar Weenen een geheim, en kan men zich nog slechts tot gissingen bepalen. Men beschouwt het hier echter zoo goed als zeker, dat die zending geen gunstig resultaat voor het behoud van den vrede zal opleveren. De *Constitutionnel* heeft, deze meening uit een duitsch blad overnemende, die mededeeling laten volgen door een staat der oostenrijksche strijdkrachten en opgave der krijgstoerustingen van dat rijk; aan het slot dier opgaven doet men het voorkomen, dat Oostenrijk bepaald van plan is, de grenzen van Sardinie aan te tasten. De enkele regels, waarin dit beweerd wordt, zegt men, komen uit het Kabinet des Keizers. Verder zegt men nog, dat de *Moniteur* eene nota zal bevatten om den te sterken vredesindruk, die door de nota van den 5den mogt gemaakt zijn, te verminderen. Dit alles en Sardinie's houding en oproeping van verlofgangers toont, dat de vrede nog zoo heel zeker niet is.

— Van eene zijde, welke met de Regering in betrekking staat, wordt, naar aanleiding van berigten' uit Petersburg, de dagteekening voerende van 2 dezer, medegedeeld, dat de Russische Regering, niettegenstaande zij zich vleit met het behoud van den vrede, het evenwel noodig heeft geacht om eenige maatregelen van voorzorg te nemen, ter waarborging der veiligheid en handhaving der staatkundige betrekking van het Keizerrijk. Omtrent de houding, door Rusland aan te nemen, ingeval in Europa de oorlog mogt uitbreken, heeft men nog niets anders kunnen te weten komen, dan dat die mogendheid slechts in bijzondere omstandigheden en uitsluitend voor het geval dat het hare eigene belangen mogt gelden, zou ophouden onzijdig te zijn.

— Aan de leden der conferentie is aangekondigd, dat de eerste bijeenkomst naar alle waarschijnlijkheid den 15 of uiterlijk den 18 Maart zal plaats hebben.

— De oostenrijksche tegenvoorstellen, welke lord Cowley naar Londen heeft medegenomen, zijn, volgens de turijnsche *Opinione*, deze: 1°. De andere groote mogendheden, Frankrijk, Engeland, Rusland en Pruisen, zullen de regten van Oostenrijk op Lombardije en Venetië erkennen. 2° Insgelijks zullen zij de wettigheid van de regten der Italiaansche Staten van den tweeden rang erkennen. 3°. De vijf groote mogendheden zullen deze regten tegen elken aanval, hetzij van buiten of binnen, waarborgen. 4°. Oostenrijk behoudt zich, in het belang van zijne welvaart, ten aanzien van eenige kleine Italiaansche Staten, het regt van interventie voor, in afwachting dat Europa zelf dit zal doen en op een congres de noodige besluiten nemen.

LONDEN, 12 Maart.

Donderdag avond heeft lord John Russell in het Lagerhuis medegedeeld, dat hij bij de tweede lezing der reform-bill een amendement zal voorstellen tegen het ontnemen van het regt van vertegenwoordiging aan sommige districten en tot grootere uitbreiding van het stemregt dan bij het wetsontwerp is voorgedragen. Door den heer Disraeli, kanselier der schatkist, werd hierop eene andere mededeeling gedaan, houdende, dat nog vóór de tweede lezing der reform-bill de Regering haar zal wijzigen wat het eerste punt van het aangekondigde amendement betreft. Ten gevolge daarvan is het gevaar van eene nederlaag voor het Kabinet verminderd.

In het Hoogerhuis heeft lord Malmesbury op eene interpellatie van lord St. Germains geantwoord, dat de Regering geene officiële kennis droeg van de proclamatie van Vorst Coutza, betreffende de Vorstendommen, en dat al ware dit stuk authentiek, het onbeteekenend was, vermits het Parijsche congres in de volgende week vergadert.

— De fransche dagbladen behelzen eene dépêche van graaf v. Buol aan den oostenrijkschen vertegenwoordiger bij het Engelsche Hof, en welke dépêche door dezen aan lord Malmesbury is medegedeeld. Daarin worden de tractaten met de Italiaansche Staten breedvoerig verdedigd en de punten van beschuldiging tegen Sardinie opgesomd. De tractaten zijn ontstaan alleen door het hulp zoeken van de Italiaansche Vorsten bij Oostenrijk. Oostenrijk heeft die hulp nooit ongevraagd verleend. Het is daartoe aangezocht en heeft zijne troepen teruggetrokken, zoodra de respective Regeringen het bewind konden voeren zonder die militaire ondersteuning. Ook Sardinie heeft vroeger op die wijze hulp gezocht en verkregen. Ten slotte wordt in de dépêche de bewering, als zoude Oostenrijk een aanval op Sardinie beramen, tegengesproken. Oostenrijk zal elke offensieve daad vermijden zoolang de Sardinische Regering van hare zijde niet aan de onschendbaarheid van het keizerlijk gebied en dat van zijne bondgenooten te kort doet.

— De *Times* behelst in zijn nommer van heden, de door graaf v. Buol ontwikkelde meening, dat Oostenrijk de met de Italiaansche Staten gesloten tractaten behoort te handhaven, in begínsel als onwederlegbaar; maar geeft dat blad tevens den wensch te kennen, dat de Oostenrijksche Regering, om verdere gevaren af te wenden, die Staten mede zal aansporen tot hervormingen in het bestuur. Hetzelfde blad is van oordeel, dat men niet kan ontkennen dat in de fransche politiek eene vredelievende wending is gekomen. — De *Times* en de *Morningpost* stellen voor om geldelijke bijdragen in te zamelen voor de napelsche ballingen.

MUNCHEN, 11 Maart.

Door graaf v. Buol is aan de oostenrijksche diplomatieke agenten in het buitenland eene circulaire gezonden, waarin gezegd wordt, dat de onderhandelingen tusschen lord Cowley en graaf v. Buol zijn afgeloopen, zonder dat er evenwel een bepaald voorstel gedaan is. Lord Cowley heeft echter moeten vertrekken, met de overtuiging, dat de Keizer gezind is tot verzoening, en dat hij bereid is mede te werken tot behoud van den vrede, indien de Keizer der Franschen gezind is de goede verstandhouding tusschen de beide volken te herstellen.

FRANKFORT, 11 Maart.

Onder dagteekening van 8 Maart wordt uit Weenen aan de *Postzeitung*, die omtrent de oostenrijksche aangelegenheden eenig gezag heeft, gemeld:

„De vraag of lord Cowley al dan niet in zijne zending geslaagd zij houdt thans allen bezig, en wordt op zeer uiteen loopende wijze beantwoord. Zeker is het dat de zending van den lord in het belang of op verlangen van Frankrijk ondernomen was. Oostenrijk nu heeft de vorderingen van den Franschen Keizer niet aangenomen: het wil zich even min laten beperken in het aan alle souvereine Staten toekomende regt om verdragen te sluiten, als het zijne denkwijze over de dubbele verkiezing van den overste Coutza veranderd heeft. In zoo verre dus en van het fransche standpunt moet de zending van lord Cowley als mislukt beschouwd worden. Maar Oostenrijk heeft tegenvoorstellen gedaan, welke ten doel hebben een wezenlijken en duurzamen vrede tot stand te brengen; het verklaart zich bereid tot concessien, mits zij noch zijne eer en waardigheid noch zijne belangen kwetsen, maar eischt tevens dat ook de tegenpartij tot concessien genoopt worde. Lord Cowley heeft deze tegenvoorstellen aan zijne Regering medegedeeld, en gisteren is het antwoord uit Londen aangekomen, hetwelk toestemmend luidt. Aan welke zijde dus het regt en de zege zij is niet moeijelijk te beslissen. Genoeg is het te weten, dat Oostenrijk in zijne tegenvoorstellen een bijzonder gewigt hecht aan de onveranderde handhaving der verdragen waaruit het zijn regt van bezetting en tusschenkomst in onderscheidene Staten van Midden-Italie ontleent, en dat Engeland zich met deze vordering vereenigd heeft.

— In eene correspondentie uit Weenen, voorkomende in de *Kreuzzeitung*, het bekende orgaan der ultra-behoudende partij in Pruisen, wordt het navolgende gemeld ten aanzien van het plan door Oostenrijk te volgen bij eene eventuelen veldtogt in Italie. Als basis der operatien zou Pavia gekozen worden en om alleen het sardinische leger tegenover zich te hebben, zou men aanvallenderwijze te werk gaan. Wanneer de generaal Lamarmore geslagen wordt zullen de Oostenrijkers zich terugtrekken op den hoek, gevormd door de vereeniging van de Pô met de Tessino. Zij zullen er zich versterken, het geschikste terrein uitkiezen en er het fransche leger afwachten, dat eerst twee à drie weken later kan aankomen. Op dit punt zou dus de beslissende slag moeten geleverd worden.

Indien het oostenrijksche leger werd geslagen, zou het over de Tessino terugtrekken om zich in Pavia te herzamelen, eene legerafdeeling achterlatende om de overwinnaars op te houden. Het leger van den luitenant-veldmaarschalk von Hess zou, even als in 1848, te Verona, Mantua en Pescheira geplaatst worden, om er de hulptroepen uit Tyrol en Stiermark af te wachten.

Het spreekt van zelf, dat wij dit berigt, hetwelk elk oogenblik door de gebeurtenissen kan gelogenstraft worden, geven voor hetgeen het is, — eene mededeeling uit eene overigens goede bron.

LEEUWARDEN, 14 Maart.

Bij het stormachtige weder van den 8, 9 en 10 dezer heeft het buiten- of zeewater op onderscheidene plaatsen dezer provincie eene aanmerkelijke hoogte bereikt. De hoogste stand was aan den Ternaarder-polderzeedijk 3.50, te Munnekezijlen 2 05, Nieuwezijlen 1.70, Ropta-zijl 1.40, Molkwerum 1.30, Stavoren 1.20, Lemmer 1.70, Oude Schoterzijl 1.30, Harlingen 1.25, Workum 1.30 en Hindeloopen 1.20 el boven vol zee. Op sommige plaatsen is daardoor nog al schade aangerigt. Zoo is de bij de Nieuwezijlen nieuw aangelegde dijk ter inpoldering van buitengronden in Kollumerland en Nieuwkruisland overgeloopen en ongeveer 30 el lengte van den buitenkant afgeslagen. Te Stavoren is de kistvulling eenigzins uitgeslagen, langs de beschoeijing eenige verzakking ontstaan, terwijl in den omtrek eenige steenen uit de glooijingen zijn gerukt. Van Wijmbritseradeels c. a. Contributie Zeedijken is een gedeelte ter lengte van ongeveer 8 el van het palenhoofd, nabij de brug van den zeedijk naar Molkwerum, van den westelijken paalregel uitgeslagen. Te Schoterzijl zijn de buitendijkslanden onder water geloopen.

— Van Dragten wordt ons van den 10 dezer gemeld: Gisteren avond heeft de publieke vergadering der hier bestaande vereeniging *Appollo*, plaats gehad, die door een zeer talrijk publiek werd bijgewoond. De schoone uitvoering der op het programma vermelde zang en dramatische stukken, strekte tot eer der Vereeniging en heeft aan de toehoorders een genotvollen avond verschaft, die zeker dikwijls met genoegen zal worden herdacht.

— Woensdag jl. heeft, volgens de *Sneeker Courant*, nabij de Joure het volgend droevige ongeluk plaats gehad: Anne Bouwer, boer op Ballenboer, benevens zijn knecht en nog twee andere personen, zich in eene boot begevende hebbende, ten einde te Joure naar kerk te gaan, hadden het ongeluk, door den fellen wind met de boot omgeslagen te worden, met het ongelukkig gevolg, dat boer en knecht levenloos uit het water zijn opgehaald; terwijl van de twee andere personen, die gered werden, één den volgenden nacht aan de gevolgen is overleden, en de ander in gevaarvolle omstandigheden verkeert.

— Door Z. M. is benoemd tot kommandeur der orde van den Nederl. Leeuw, de heer J. S. Lotsy, minister van marine.

— Ingevolge Z. M. besluit wordt de luitenant ter zee der 2de klasse J. W. Binkes, met den laatsten Maart aanstaande eervol ontheven van het bevel over den schoener *Atalante* en dat bevel met den eersten April daaraanvolgende opgedragen aan den luitenant ter zee der 2de klasse J. H. P. E. Kniphorst.

— Bij onderscheidene besluiten van den minister van justitie hebben de hierna volgende veranderingen en benoemingen plaats gehad bij het personeel der rijksveldwacht, als, eervol ontslagen: J. Kleijer, standpl. Sneek; — verplaatst: de rijksveldwachter van de 2de klasse A. Soetekouw, van Leeuwarden naar Hoogezand, met den rang van brigagier; — benoemd: tot rijksveldwachter der 1ste klasse, met den rang van brigadier-majoor, op eene jaarwedde van ƒ 550, H. Vermeulen, standplaats Leeuwarden; id. 2de klasse, met den rang van brigadier, op eene jaarwedde van ƒ 450, P. Leverland, standpl. Rauwerd; id. 3de klasse, op eene jaarwedde van ƒ 375, P. H. van der Woude, vroeger rijksveldwachter, opziener der jagt en visscherij, te Koudum, standpl. Irnsum; W. van der Weide, vroeger onbezoldigd rijks-veldwachter en gemeente-veldwachter te Nijehaske, gemeente Haskerland, standpl. Buitenpost; L. Köhler, vroeger onbezoldigd rijksveldwachter en gemeente veldwachter te Vledder, standpl. Haulerwijk, gemeente Ooststellingwerf; en J. Meinderts van Essen, vroeger veldwachter der gemeente Zuidhorn, standpl. Paesens, gemeente Oostdongeradeel.

— De wettige bevolking dezer provincie was op 31 December 1858, volgens daarvan in het *Provinciaal Blad* no. 34 opgenomen staat, in de steden: 30,394 mannen en 33,278 vrouwen, te zamen 63,672; in de plattelands gemeenten en eilanden: 104,171 mannen en 103,478 vrouwen, te zamen 207,649, makende in het geheel 271,321 of 2113 meer dan op het laatst van 1857. De bevolking was aldus verdeeld, steden: Bolsward 4552, Dokkum 4475, Franeker 5576, Harlingen 9685, Hindeloopen 1115, Leeuwarden 23,077, Sloten 944, Sneek 8613, Stavoren 597, Workum 3570, IJlst 1468; plattelands gemeenten en eilanden: Achtkarspelen 8665, Ængwirden 3121, Ameland 2273, Baarderadeel 5096, Barradeel 6275, het Bildt 7909, Dantumadeel 7988, Doniawerstal 3127, Ferwerderadeel 7914, Franekeradeel 4038, Gaasterland 4109, Haskerland 5703, Hemelumer Oldephaert en Noordwolde 3617, Hennaarderadeel 3776, Idaarderadeel 4650, Kollumerland en Nieuw-Kruisland 6699, Leeuwarderadeel 7310, Lemsterland 5109, Menaldumadeel 8265, Oostdongeradeel 7481, Ooststellingwerf 8300, Opsterland 11,949, Rauwerderhem 2626, Schiermonnikoog 953, Schoterland 10,328, Smallingerland 8367, Tietjerksteradeel 9966, Utingeradeel 4300, Westdongeradeel 7060, Weststellingwerf 11,765, Wonseradeel 10,068, Wijmbritseradeel 8847.

LEEUWARDEN. Maandag den 28 Februarij jl. had alhier eene vergadering plaats van het departement der Protestantsche vereeniging *Christelijk Hulpbetoon* te dezer stede, onder het voorzitterschap van den heer ds. J. H. Gunning.

Uit het verslag van den secretaris resulteerde de gunstige staat van het departement, de vermeerdering van leden en de goede uitslag van de bemoeijingen der commissie, zijnde het werkende deel der leden in *zeven* sectien verdeeld, welke in het afgeloopen jaar meer dan 1200 bezoeken hebben afgelegd, waardoor bovenal zedelijke hulp, doch ook, waar 't noodig en nuttig was, stoffelijke ondersteuning is verstrekt geworden. Deze commissie stelt zich bepaaldelijk ten doel om, bij opzettelijk huisbezoek, naar den godsdienstigen toestand der gezinnen te vernemen en, zoo veel in haar vermogen is, licht en waarheid, zedelijkheid en godsvrucht onder den geringeren stand te helpen verspreiden. — Daartoe werden er ook vele briefjes voor godsdienstig onderwijs afgegeven, bijbels, nieuwe testamenten en godsdienstige geschriften uitgereikt en gepaste lectuur afgegeven, aan welke boeken echter, door toenemende belangstelling, behoefte bestaat.

Ten gevolge hiervan werd in gemelde bijeenkomst door een der leden voorgesteld en dien overeenkomstig besloten, om een beroep daartoe te doen, niet alleen op de tegenwoordige, maar ook op de afwezige leden, en wel door middel van het jaarlijksch verslag, hetwelk eerstdaags aan de leden zal worden uitgereikt.

Steller dezes vindt echter de zaak belangrijk genoeg, om haar meer ter algemeene kennis te brengen en ieder, die het wezenlijk welzijn van minvermogenden in deze gemeente mede wenscht te bevorderen, uit te noodigen, daartoe mede te werken, door nuttige en godsdienstige boeken enz. te bezorgen [illegible] Harmsen, als voorzitter der bedoelde commissie.

[illegible] commissie, — in 1854 door wijlen den waardigen A. Mester As. [illegible] — reeds veel goeds daargesteld, dit heeft dan ook de aandacht van het hoofdbestuur der vereeniging tot zich getrokken, ten gevolge waarvan in de jongste algemeene vergadering de zamenstelling en werking dier commissie breedvoerig besproken en aan andere departementen, als zeer navolgenswaardig, aangeprezen is, met besluit, dat, met eerbiediging en vrije werking der onderscheidene departementen, van wege de algemeene vergadering eene uitnoodiging aan allen zal uitgaan, om, voor zoo ver plaatselijke behoeften vorderen en gelegenheden toelaten, ieder in den zijne, de toen besprokene middelen in werking te brengen en het resultaat daarvan aan het hoofdbestuur mede te deelen vóór 1 Maart 1859.

Staat genoemde commissie of patronaatschap dus zoo gunstig aangeschreven, vele leden dezer gemeente zullen dan ook gaarne, door bezorging van boeken enz., de loffelijke pogingen dier commissie willen ondersteunen, waartoe, naar men hoopt, deze aanbeveling moge dienen. *(Ingezonden.)*

LEYDEN, 11 Maart. Heden werd door den kerkenraad der Nederd. herv. gemeente alhier tot predikant beroepen ds. Rauwenhoff, theol. dr. en predikant te Dordrecht.

ROTTERDAM, 11 Maart. Ds. J. A. Schuurman, pred. te 's Gravenhage, heeft voor de nominatie bij de Evang. Luthersche gemeente alhier bedankt. De kerkeraad heeft daarop het zestal aangevuld met ds. A. A. Beudeker, pred. te Edam.

KOUDUM, 10 Maart. Zondag ll. mogt de Herv. gemeente alhier het voorregt genieten hare onlangs nieuw gebouwde kerk, met een nieuw orgel te zien verrijkt. Volgens de uitspraak van een beroemd deskundige verstrekt dit orgel den vervaardigers, de HH L. van Dam en Zonen, Orgelmakers te Leeuwarden, tot veel eer en getuigt het werk van hunne groote ervarenheid in dit vak; het vermeerdert hunnen sints langen tijd gevestigden roem en geeft hun aanspraak op de meeste aanbeveling.

228ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der eerste klasse.

1ste trekk. No. 16374, een prijs van *f* 20,000, no. 9745, een prijs van *f* 1000.— 2de trekk. No. 14191, een prijs van *f* 1000, no. 6280, een prijs van *f* 2000.— 3de trekk. Nos. 4485, 1689 en 2616, ieder een prijs van *f* 1000, no. 7704 en 12615, ieder een prijs van *f* 1500, no. 19934, een prijs van *f* 5000. — 4de trekk. Geene prijzen van *f* 1000 of daarboven.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 14 Maart.

Lord Cowley is zaturdag van Weenen alhier teruggekomen.

— De *Times* gelooft, dat de erkenning van Vorst Couza, tot het behoud van den vrede, welligt doelmatig zoude zijn.

— Tot het inzamelen van gelden ten behoeve van de in Engeland aangekomen napolitaansche bannelingen, die woensdag alhier verwacht worden, heeft zich eene commissie gevormd; daaronder bevinden zich van de aanzienlijkste leden van het Parlement.

— De fransche gezant te Washington zal door den burggraaf Seree vervangen worden.

— Volgens berigten uit Vera-Cruz, loopende tot den 14 Februarij, bedreigde generaal Miramon de stad van de landzijde en de bevelhebbers der eskaders van de Westersche mogendheden van de zeezijde. De laatsten begunstigden generaal Miramon.

AMSTERDAM, 14 Maart.

NEDERLAND W. Schuld	2½ pCt.	63	
Dito Dito	3 „	75⅛	
Dito Dito	4 „	97$\frac{7}{16}$	
Dito Hand-Maats.	4½ „	141	
RUSLAND Obl. H. & Co 1798/1816	5 pCt.	103¾	
Dito „ Dito 1828/1829	5 „		
Dito „ Dito	4 „	84⅞	
Dito „ S. & Co.5Serie	5 „	96¾	
Dito „ Dito 6 „	5 „	100⅝	
Dito „ Dito	4 „		
OOSTENRIJK Metaliek	5 „	63$\frac{3}{16}$	
Dito Nationale	5 „	65$\frac{1}{16}$	
Dito bet. Amst.	5 „	75	
Dito	2½ „	33$\frac{3}{16}$	
SPANJE Obligatien	1½ „	29¾	
Dito Dito	3 „	44	
Dito Binnenl. 6/m.	3 „	39$\frac{11}{16}$	
PORTUGAL Obligatien	3 „	45⅛	
Dito Dito (1856)	3 „	44$\frac{11}{16}$	
MEXICO	3 „	18$\frac{15}{16}$	

De beurs sluit flaauw.

LONDEN, 14 Maart. Tarwe 1/ lager. — Raapolie 41/ en Lijnolie 29/6. — Boter: friesche 130/, kamper 120/, zwolsche 116/ en groninger 81/. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 2460 Runderen, 40 Kalveren en 16,860 Schapen. De markt was williger.

AMSTERDAM, 14 Maart. Tarwe stil, Rogge iets hooger. — Koolzaad op 9 vat op April 71½ p. v., op October 65 p. v. — Raapolie, vliegend *f* 40¼, op Mei *f* 38¼, op October *f* 36¾. Lijnolie, vliegend *f* 29¾, op Mei *f* 30, op het najaar *f* 31¼.

LEEUWARDEN, 11 Maart. Boter *f* 54, aanvoer 168 ¼, 186 ½, 36 $\frac{1}{16}$ vaten. — Veemarkt. 290 Runderen: 82 vette Koeijen *f* 90 à *f* 295, 61 melke *f* 60 à *f* 170, 25 vare dito *f* 65 à *f* 150, 33 Vaarsen *f* 55 à *f* 130, 6 Pinken *f* 28 à *f* 52, 63 Ossen *f* 95 à *f* 260, 7 Stieren *f* 40 à *f* 90, 13 vette Kalveren *f* 11 à *f* 24; 84 Varkens: 26 vette *f* 46 à *f* 92, 42 magere *f* 15 à *f* 36, 16 vette Biggen *f* 25 à *f* 56; 52 Schapen: 23 vette *f* 15 à *f* 28, 5 melke dito *f* 9 à *f* 14, 24 Lammeren *f* 8 à *f* 12. Vette Kalveren en vette Varkens waren hoog in prijs, overigens onveranderd.

DRAGTEN, 10 Maart. Boter *f* 46. — Granen: Rogge *f* 5.75 à *f* 6, Boekweit *f* 5 à *f* 5.75, Boonen *f* 7 à *f* 7.40.

⁎ Ondertrouwd:
Harlingen, H. P. v. D. MANDELE, van *Delft*, en
13 Maart 1859. A. J. FONTEIN.
Algemeene kennisgeving.

⁎ Getrouwd:
Leeuwarden, A. LEMEI Nz. en
9 Maart 1859. H. J. JONKMAN.

⁎ Bevallen van eene DOCHTER GRIETTJE H. HALBESMA, Echtgenoot van Gaastmaburen onder Hardegarijp, den 7 Maart 1859. P. H. DOUMA.

⁎ Bevallen van eene DOCHTER P. C. KALMA, Echtgenoot van Jorwerd, den 7 Maart 1859. S. S. SCHUURMANS.

⁎ Bevallen van een welgeschapen ZOON T. DE VRIES, geliefde Echtgenoote van
Franeker, 7 Maart 1859. D. A. LENTZ.
Eenige kennisgeving.

LEEUWARDEN, 8 Maart 1859. Bevallen van een welgeschapen ZOON A. G. VAN NUS. geb. OVERBERG.

⁎ Bevallen van eene DOCHTER J. A. APPELDOORN — STUUR.
Harlingen, 8 Maart 1859.

⁎ Bevallen van een ZOON A. W. RINZEMA, Echtgenoote van
Hemrik, 8 Maart 1859. A. J. VAN DER SLUIS.

⁎ Bevallen van een welgeschapen ZOON GRIETJE D. PALSMA, Echtgenoote van
Warga, den 13 Maart 1859. S. S. v. D. HEM.

⁎ Heden morgen omstreeks zes uur overleed onze waarde Moeder en Behuwdmoeder TJITJE ARENDS WASSENAAR, Weduwe JAN JACOBS HANENBURG, in den gezegenden ouderdom van 72 jaren en bijna 3 maanden. Zwaar valt ons deze slag, doch wenschen in den wil te berusten van Hem, wiens doen enkel wijsheid is.
Uit aller naam,
Welsrijp, den 3 Maart 1859. JACOB J. HANENBURG.

HOOGEZAND, den 7 Maart 1859. Na eene gelukkige echtvereeniging van slechts twee jaren en vijf maanden, ontsliep heden mijne geliefde Gade, ANNA CHRISTINA KOPPIUS, in den ouderdom van ruim 38 jaren; mij achterlatende twee Kinderkens, die niet beseffen, welken schat zij *zóó vroeg reeds* hebben verloren.
J. PICCARDT.
Eenige kennisgeving

⁎ Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ons geliefd ZOONTJE RINTJE, in den ouderdom van ruim 10 jaar.
Franeker. P. R. BOSCHMA.
3 Maart 1859. S. P. WOBMA.
Strekkende dese tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

⁎ Heden overleed te Lemmer, in den ouderdom van ruim 78 jaren, H. W. MOLENAAR, Postdirecteur aldaar.

Diegene, welke iets van wijlen den Overledene te vorderen hebben of verschuldigd zijn, worden verzocht daarvan opgave te doen binnen den tijd van twee maanden, aan P. VAN SCHOOT te Lemmer.
R. D. DE JONG.
Joure, M. DE JONG, geboren MOLENAAR.
den 8 Maart 1859. *Namens de Familie.*

⁎ Tot mijne diepe droefheid ontnam de Alwijse mij heden mijn geliefden Echtgenoot JOHANNES GERKEMA, door eene kortstondige siekte, in den ouderdom van 37 jaren en na eene gelukkige echtvereeniging van bijna 11 jaren, nalatende drie Kinderen, alle nog te jong om ten vollen hun groot verlies te beseffen. Moge Hij ons leeren zwijgen en naar Zijne goedheid de ledige plaats met Zijn troost, hulp en zegen vervullen.
T. BAKKER,
Oosterbierum, 9 Maart 1859. Wed. J. GERKEMA.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

OOSTERWIERUM, 10 Maart 1859. Heden overleed, na kortstondige ongesteldheid, de WelEerwaarde Heer G. HOLWERDA, Predikant alhier.
A. R. HOLWERDA,
uit aller naam.

⁎ Heden overleed, aan een langzaam verval van krachten, onze waarde Vader SIEBE FREERKS ROORDA, in den gezegenden ouderdom van bijna 88 jaren.
Beetgum, JAN S. ROORDA,
den 10 Maart 1859. *uit aller naam.*
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

SCHRAARD, den 12 Maart 1859. Nog treurende over vorige verliezen trof mij heden morgen omstreeks vijf uur op nieuw een gevoeligen slag, door het afsterven van mijn jongst Zoontje, JAN, slechts één jaar en acht maanden oud, aan de gevolgen van hevige koortsen. Mogt de Heer schenken kracht en wijsheid om in Zijnen wil te berusten.
N. R. BOOTSMA,
Wed. A. BRAAK.
Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

⁎ Het heeft den almagtigen God en Vader behaagd, heden middag om 12 uur, van mijne zijde weg te nemen, mijne dierbare Echtgenoote TAETSKE JANS SIERDSMA, in den ouderdom van ruim 34 jaren, na eene echtvereeniging van bijkans 8 jaren.
Jorwerd, 13 Maart 1859. JAN E. HEEG.
Deze is dienende tot algemeene kennisgeving.

⁎ Heden namiddag omstreeks vijf uur trof ons een zeer gevoeligen slag, daar het den almagtigen God behaagde van onze zijde weg te nemen ons geliefd oudste Kind, HIJLKJE, in den jeugdigen leeftijd van ruim drie jaar. Hoe zwaar ons dit verlies ook moge treffen, hopen wij echter Gode te zwijgen.
Haulerwijk, JAN ZUIDERBAAN, *Mr. Bakker.*
13 Maart 1859. KLASKE VECHTER.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 8 tot en met den 14 Maart 1859 aangegeven: 22 geboren, 14 overleden, 2 paren gehuwd.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SMALLINGERLAND brengen, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat, naar aanleiding van een daartoe gedaan voorstel, namens het Bestuur der negende Afdeeling, van de Maatschappij van Landbouw en Veeteelt in deze Provincie, is besloten: om, te beginnen met Donderdag den 7 April e. k., iederen Donderdag, in de maanden April en Mei, en des zomers, om de veertien dagen, aanvangende den 2 Junij aanstaande, op de gewone Weekmarkten te Dragten, eene VEEMARKT te houden, waartoe de noodige palen zullen worden geplaatst in de Dubbelde Buurt aldaar en waaraan het Vee aan den oostkant moet worden vastgebonden.

Veehouders en Kooplieden worden bij deze uitgenoodigd voorschreven Veemarkt te komen bezoeken. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
Dragten, E. MANGER CATS.
den 9 Maart 1859. *De Secretaris*, F. S. REIDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL convoceren, bij deze, de Floreenpligtigen van de navolgende dorpen, om te compareren, als die van:

Hartwerd, op Maandag den 21 Maart 1859, morgens elf uur, in de Herberg aldaar;
Hichtum, op Dingsdag den 22 Maart 1859, morgens elf uur, in de Kerk aldaar;
ten einde alsdan ieder in den hunnen te stemmen eenen Volmagt bij het Bestuur van de Dieperderhem tot opneming der Rekening en andere zaken, en wel die van Hartwerd, in plaats van Sijmon IJpma overleden, en die van Hichtum, in plaats van Jhr. W. H. T. Camstra baron thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg als zoodanig bedankt hebbende. T. MULIER.
Bolsward, den 13 Maart 1859. *De Secretaris*, J. BINKES.

TEN gevolge eener, met den 1 April e. k. te ontstane vacature van VELDWACHTER in de gemeente Doniawerstal, aan welke betrekking verbonden is eene jaarwedde van *f* 225, benevens vrije bovenkleeding en wapening, en eene som van *f* 25 's jaars voor toezigt op de plaatselijke belastingen, ingeval die betrekking aan den te benoemen Veldwachter mogt worden opgedragen, worden **Sollicitanten**, bij voorkeur gewezen Militairen, liefst als zoodanig eenigen rang hebbende verkregen, uitgenoodigd om zich in persoon of met vrachtvrije brieven vóór den 20 Maart aanstaanden aan te melden bij den Burgemeester dier Gemeente.
De Burgemeester van Doniawerstal,
B. E. S. VAN WELDEREN RENGERS.

VAARTSLATTINGEN EN BRUG- EN WALVERNIEUWINGEN.

OP Donderdag den 31 Maart 1859, des voordemiddags ten 10½ ure en v.-v., in de Herberg van *Weidema* te **Tzummarum**, zullen ter aanbesteding, bij inschrijving en opbod, worden gepresenteerd, de navolgende werken:

1. Het SLATTEN c. a. van de Vaarten, beginnende ten noorden van de Visscherspijpen in de Hornestreek onder *Oosterbierum* en *Tzummarum*, zich vereenigende bij de Pastoorspijp en verder loopende voorbij de Buurt van laatstgemeld dorp tot in de Ried onder het dorp *Boer* in Franekeradeel, ter gezamenlijke lengte van 7375 el.
2. Het SLATTEN c. a. van de zoogenaamde Visschersvaart, loopende van af den Zeedijk onder *Oosterbierum* tot aan het begin van het vorengemelde werk, lang 720 el.
3. Het SLATTEN c. a. van de Kerkhofsgracht te *Oosterbierum*, lang 145 el.
4. Het BAGGEREN van de Vaart in en bij de Buurt te *Tzummarum*, lang 450 el.
5. Het afbreken en opruimen van een Walmuur en Beschoeijing bij het Smidshuis te Oosterbierum en het weder daarstellen van een WALMUUR, ter lengte van 13 el, met eene BESCHOEIJING van 13.25 el.
6. Het afbreken en opruimen van de Steenen Boogbrug, genaamd de **Smidspijp**, bij de Buurt te *Oosterbierum*, en het daar ter plaatse weder maken van eene NIEUWE BRUG, met Steenen Landhoofden en Vleugels.
7. Het afbreken en opruimen van de Steenen Boogbrug, genaamd de **Kerkhofspijp**, mede bij evengemelde Buurt, en het in de plaats daarvan weder maken van eene NIEUWE BRUG met Steenen Landhoofden en Vleugels.
8. Het afbreken en opruimen der Steenen Boogbrug, genaamd de **Tampijp**, over de Vaart van *Oosterbierum* naar *Tzummarum*, en het daar ter plaatse weder maken van eene NIEUWE BRUG, met Steenen Landhoofden en Vleugels c. a.
9. Het opruimen van eene oude en het weder maken van eene NIEUWE BESCHOEIJING, aan de Vaart bij de Buurt van *Oosterbierum*, ter lengte van 75 el.

Alle werken met bijlevering van de daartoe noodige Bouwstoffen enz.

De werken worden onderscheidenlijk aanbesteed. Er heeft daarna geen aanbesteding bij combinatie plaats.

De bestekken dezer werken liggen ter lezing: te *Sexbierum* in het Gemeentehuis, te *Oosterbierum* in de Herberg, te *Tzummarum* in de Herberg van *Weidema*, te *Franeker* in de Herberg bij de Noorderpoort, en te *Harlingen* bij de Wed. K[illegible], terwijl die van de werken hierboven sub 1—4 opgegeven, behalve op de aangeduide plaatsen, ook gevonden kunnen worden, waar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken worden nedergelegd.

's Daags vóór de aanbestedingen zullen de noodige aanwijzingen aan de gegadigden worden gegeven, aanvangende des voordemiddags ten elf ure, bij het noordelijk eind van het sub 2 genoemde werk aan den Zeedijk onder *Oosterbierum*.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN AMELAND noodigen [illegible] uit zoodanige Onderwijzers, welke genegen mogten zijn om de met 1 April e. k. vacant wordende betrekking van ONDERWIJZER aan de Openbare School te Burum te vervullen, om zich, met vrachtvrije overlegging der vereischte stukken, vóór den 26 dezer maand, aan te melden ter Secretarie te Nes op Ameland. — De inkomsten aan deze betrekking verbonden bedragen *f* 250 's jaars.

Ameland, den 7 Maart 1859.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN HEECKEREN, *Burgemeester*.
J. L. WAGENAAR, *Wethouder*.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEMSTERLAND zullen op Woensdag den 16 Maart 1859, 's voormiddags 11 uur, in "*de Wildeman*," te Lemmer, in het openbaar aanbesteden:

Het **optrekken** van de bestaande WAAG te Lemmer, tot daarstelling van een **Telegraaf-Kantoor**.

Bestek en teekening liggen ter inzage aan de Secretarie der gemeente te Lemmer.

Lemmer, den 7 Maart 1859.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. L. VAN BEIJMA THOE KINGMA.
F. SCHAAFSMA, *Secretaris*.

Verkoop op Afbraak.

KERKVOOGDEN *der Nederduitsch Hervormde Gemeente te Bedum* zijn voornemens, onder nadere goedkeuring, bij enkele inschrijving, op **afbraak** ten verkoop, in 2 perceelen, aan te bieden:

De GEBOUWEN van KERK en TOREN der Nederduitsch Hervormde Gemeente te *Bedum*.

De inschrijvingsbilletten moeten zijn op zegel, voorzien van de inschrijvingssommen, in schrijfletters en cijfers, eigenhandig onderteekend met den Naam, Voornaam en Woonplaats van de Inschrijvers en hunne Borgen, en franco bezorgd worden, vóór of op Donderdag den 24 Maart e. k., aan het adres van den Ondergeteekende.

Bestek en voorwaarden van Verkoop liggen ter inzage tot en met Donderdag den 24sten e. k.: bij de Wed. WEG en KRIJTHE te *Bedum*, bij de Wed. BONTEKOE en B. TEN HAVE, aan de Groote Markt te *Groningen*, bij HAZENHOEK te *Delfzijl*, en bij WITTEVEEN te *Leeuwarden*.

Nadere Inlichtingen zijn te bekomen bij J. MARIS, Architect te Groningen. Aanwijzingen in loco zullen gegeven worden op *elken dag* dat het bestek ter lezing ligt, en in het *bijzonder* op Donderdag den 17den e. k. bij de Kerk; terwijl de Kerk en de Toren gedurende voornoemden tijd ter opname voor gegadigden zullen zijn geopend.

L. J. SCHLEURHOLTS,
Pres. Kerkvoogd.

VERHURING. De Notaris HAAGSMA te Sneek zal op *heden* Dingsdag 15 Maart, des namiddags 2 uur, bij de Weduwe Terpstra, in het Rood Hert te Sneek, publiek verhuren, voor 5 jaren, om te beweiden:

1. Een stuk uitmuntend GREIDLAND, aan den Rijdweg te Tjalhuizum, *de Acht* genaamd, kadastraal groot 2-62-80; maalgeld *f* 4.
2. Een stuk dito DITO, achter het vorige perceel aldaar, *de Twaalf* genaamd, kadastraal groot 3-83-50; maalgeld *f* 6.

Beide perceelen laatst gebruikt door Johannes Sjirks Douma te Tjalhuizum.

VERKOOP TE HOMMERTS.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal publiek veilen en verkoopen:

1. Een stuk uitmuntend BINNENLAND, gelegen te Hommerts, van ouds *de Tien* genaamd; behoorende aan de Wed. Johs. M. Vos; laatst gebruikt door H. L. Nauta; dadelijk te aanvaarden.
2. Een stukje BUITENLAND, op het Rietschar aldaar, naar meting 1-10-23; behoorende aan Sjoerd Feikes van Dijk; thans in huur bij D. J. Siderius; te aanvaarden 5 Maart 1860.

Wie gading maakt, kome bij de provisionele toewijzing op Zaturdag den 19 Maart e. k., des namiddags 2 uur, ten huize van Eelke A. de Jong te Hommerts.

VERHURING TE HOMMERTS.

DEZELFDE NOTARIS zal op tijd en plaats evengemeld verhuren, voor 2 jaren:

Een perceel BINNENLAND en vier perceelen BUITENLAND, gelegen nabij Hommerts onder Langweer, zamen groot 11 bunders 52 roede 22 el; behoorende aan Jan J. Keulen te Jutrijp. — Breeder bij billetten omschreven.

Verkooping van Land te Hijdaard.

De Notaris E. T. KUIPER te Bolsward zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, Cand.-Nots. te Makkum, op bekomen regterlijke magtiging, openlijk presenteren te verkoopen:

Drie perceelen uitmuntend vruchtbaar GREIDLAND, te zamen groot volgens Kadaster 7 bunder 96 el (ruim 19 pondmt.), aan eenen kavel aan den Slagdijk, onder het behoor van den dorpe Hijdaard gelegen; in het breede bij verkoopbillet omschreven. — Voorschreven Vastigheden worden geveild met regt tot zamenvoeging en kunnen onmiddellijk na de finale toewijzing worden aanvaard ten gebruike.

Wie gading maken, komen op Donderdagen den 17 Maart 1859, bij de beschrijving, in *den Hof van Holland* te Bolsward, en den 24 dito, bij de finale toewijzing, in het *Wapen van Bolsward*, buiten de Sint Janspoort aldaar, telkens des nademiddags om 3 uur.

Conditien te vernemen en billetten te bekomen bij den Notaris en den Heer VERWER voornoemd.

Finale Verkooping te Sloten.

De Notaris G. ZANDSTRA te Balk zal op Donderdag den 17 Maart 1859, des avonds 6 uur, ten huize van den Logementhouder U. de Jong te Sloten, finaal presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE met **Bleekveld** en TIMMERSCHUUR c. a., bij het Bolwerk te Sloten; door de Wed. A. S. Huisman met den dood ontruimd; waarop geboden is *f* 686.
2. Eene HUIZINGE met **Tuin** en **Bleekveld** c. a., in de Dubbelstraat aldaar; bij J. P. Boender in huur; waarop slechts geboden is *f* 475.

DEZELFDE NOTARIS zal op bovengemelden dag, des voormiddags 10 uur, ten sterfhuize van de Wed. A. S. Huisman te Sloten, bij boelgoed, tegen gereede betaling, verkoopen:

MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder: 1 Secretaire, 1 eikenhouten Kabinet, 1 Klok, 1 Kagchel, 2 Bedden met toebehooren. Tafels, Stoelen, Koper-, Tin- en Aardewerk; GOUDEN- en ZILVERENWERKEN, waaronder: 1 Gouden Oorijzer, 1 dito Slot, Zilveren Lepels enz.; en voorts eenige BOEKEN.

Alles breeder bij billetten omschreven.

Boschlanden in Gaasterland.

De Notaris G. ZANDSTRA te Balk zal, ten verzoeke van den Heer Mr. G. SCHOT, Notaris te Franeker, op Woensdag den 23 Maart 1859, des nademiddags 2 uur, ten huize van den Logementhouder S. A. Dooper te Balk, bij finale toewijzing, presenteren te verkoopen:

Zeventien perceelen BOSCHLAND, gelegen onder Nije- en Oudemirdum, in de gemeente Gaasterland, te zamen ter grootte van ruim 15 bunders; waarop geboden is de som van *f* 6569.

Alles behoorende aan den Heer *G. J. de Boer* te Franeker. Dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.

ZATHE EN LANDEN TE TER OELE.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ te Langweer gedenkt op Donderdag den 31 Maart 1859, ten huize van den Logementhouder L. T. Spannenburg onder Tjerkgaast, provisioneel, en op Donderdag den 14 April daaraanvolgende, ten huize van den Kastelein J. S. van Solkema te Langweer, finaal; telkens des nademiddags 2 uur, tegen uitloving van strijk- en verhooggelden, te verkoopen:

Eene uitmuntende en vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN** met twee HUIZINGEN en verdere GETIMMERTEN, staande en gelegen aan den Koevoeterwal onder Ter Oele, kadastraal bekend gemeente Langweer, sectie A nos. 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 973, sectie E nos. 58, 61, 61*b*, 62, 62*b*, 1421, 1424, sectie F no. 848, ged. van sectie A nos. 974, 975, 976 en 914, en de helft in sectie E nos. 1781 en 1418, in het geheel groot circa [illegible] bunders, zoo Weid- als Hooiland; thans in gebruik bij Jolle W. Landman; te aanvaarden: de Landen dadelijk na de finale toewijzing en de Huizingen den [illegible] 1859, en zulks in 16 perceelen met regt van zamenvoeging; nader bij [illegible] te omschrijven, welke 10 dagen vóór de veiling ten Kantore van [illegible] Notaris te bekomen en inlichtingen te verkrijgen zijn.

[illegible] te Grouw zal op Donderdag den 17 Maart 1859, [illegible] 11 uur, ten huize van T. N. Swierstra, Kastelein op de Irnsumerzijl [illegible] Friens, publiek, tegen gereede betaling, verkoopen: Eene aanzienlijke partij maats en overmaats VUREN PLANKEN van verschillende lengte en swaarte en 23 tot 35 dm. breedte; voorts extra mooi VUREN en GREENEN RIB; beste ACHTERPLANKEN, SCHALEN, SCHROOTEN en het nog op de Verkoopplaats aanwezig EIKEN- en BEUKEN HOUT, waaronder gezaagde IJperen en Beuken Posten.

Openbare Verkooping.

De Notaris J. C. MANN te Workum zal, krachtens onherroepelijke volmagt, volgens plaatselijk gebruik, op Vrijdag 18 Maart 1859, 's namiddags 3 uur, op het Societeitslocaal te Workum, provisioneel, en op Vrijdag den 1 April d. a., 's namiddags 3 uur, in de Gouden Leeuw aldaar, finaal verkoopen:

1. De HELFT van een HUIS, wijk D no. 86, met **Stede, Grond** en **Erf** c. a., op een besten stand te Workum, kadastraal sectie A no. 174, met 9 roede 10 el.
2. De HELFT van een HUIS, wijk F no. 64, met **Stede c. a. aldaar**, kadastraal sectie A no. 1192, met 24 el.

Beide eigen aan Abraham Hoeksema en 12 Mei 1859 te aanvaarden.

Boelgoed te Witmarsum.

De Notaris LEDEBOER te Bolsward zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, Candidaat-Notaris te Makkum, op Zaturdag den 19 Maart 1859, 's morgens 10 uur, in de Herberg *de Gekroonde Roskam* te Witmarsum, publiek, tegen contante betaling, verkoopen:

1. Een best bruin RUINPAARD, mak en bereden, 2 CHAISEN en diverse PAARDETUIGEN.
2. MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 2 Kabinetten, 2 Pulpitums, Linnenkast, Mangel, Kast, Spiegeltafel, Spiegels, Porcelein-, Koper-, Tin-, Glasen Aardewerk.
3. 4 BEDDEN met toebehooren en DEKENS enz.

BOELGOED TE BOLSWARD.

De Notaris LEDEBOER te Bolsward zal aldaar op Maandag den 21 Maart 1859, 's morgens ten 10 uur, in het Blaauwhuis, bij Ulbe Noordenbos, publiek, tegen contante betaling, verkoopen:

Eene SECRETAIRE, KIST en eenige VROUWEN KLEEDEREN; benevens GOUD- en ZILVERWERKEN, bestaande in: breed Gouden Oorijzer, dito Slot, een paar dito Spelden en Oorbellen en dito Ring, een Zilveren Knipje, dito Sponsen Pepermuntdoosje, Naairing, Boek met Zilver enz.

Publieke Verkooping te Bolsward.

De Notaris K. DE JONG Rz. te Wommels zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, Candidaat-Notaris te Makkum, op Zaturdag den 19 Maart 1859, 's avonds 7 uur, ten huize van Hein Pieters Hijlarides te Bolsward, provisioneel veilen:

1. Eene roijale, hechte en zeer ruime HEEREN-HUIZINGE met **vrije Steeg, Plaats, Bleek** en grooten **Tuin** met Vruchtboomen, Trekkast en Broeibakken, staande op een der beste standen aan de westzijde van den Grooten Dijlakker te Bolsward, en achter met den Tuin, loopende tot den Stads Wal, alwaar een Uitgang, gekwoteerd letter C no. 316, Kadaster gemeente Bolsward, sectie A no. 229, groot 6 roede 50 el.
2. Een WAGENHUIS, staande achter de Groote Kerk aan het Kerkhof te Bolsward, Kadaster als voren sectie A no. 53, groot 50 el.

Aanvaarding 12 Mei 1859 en bij overeenkomst ook vroeger.

VERKOOP TE IJLST.

De Notaris JORRITSMA te Sneek zal, met magtiging van de Arrondissements-Regtbank aldaar, publiek veilen:

Eene propere en nette HUIZINGE, met ruim ERF, STALLING, Pomp, Regenwatersbak en Hooizolder c. a., staande en gelegen te IJlst, in wijk B, letter D no. 40; behoorende de Erven der Wed. J. S. Scheweer aldaar, en zulks in 2 perceelen; aanvaarding 12 Mei a. s.

Wie gading maakt, kome Maandag 21 Maart e. k., 's avonds 6 uur, ten Herberge van E. A. de Vries te IJlst, ter beschrijving.

OPENBARE VERPACHTING van 78 BOEREN-ERVEN te *Kampen*, op 27 April aanstaande, waarvan de voorwaarden in druk te verkrijgen zijn bij den Boekhandelaar K. VAN HULST aldaar, voor den prijs van 25 cent.

VERKOOP VAN KOLONIALE WAREN,
Winkelgereedschappen, enz.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal op Woensdag den 16 Maart 1859, des voormiddags 9 uur, ten verzoeke van den WelEdel Gestrengen Heer Mr. HORAT. ALBARDA, Advocaat te Leeuwarden, als Curator in het faillissement van Jacob van IJssel, Koopman en Winkelier aldaar, ten huize van laatstgemelde bij de voormalige Vrouwenpoort, verkoopen:

KOLONIALE WAREN, bestaande hoofdzakelijk in: Koffij, Thee, Kandij, Suiker, Rijst, Gort, Meel, Boontjes, Rosijnen, Stijfsel, Blaauwsel, Lakmoes, Kaarsen, Soda, Dweilgoed, Tabak, 176 kisjes, zamen 25,100 Cigaren, Bitters, Sterke Dranken, Likeuren enz.; voorts WINKELGEREEDSCHAPPEN, als: Doozen, Vaatjes, Bussen, koperen Schalen met Balansen en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Te bezigtigen *heden* Dingsdag den 15 Maart, des namiddags van 2 tot 6 uur.

BELANGRIJKE HOUTVEILING.

R. DE HAAN Sz., Deurwaarder te Leeuwarden, zal op Donderdag den 17 Maart aanstaande, voormiddags 10 uur, ten huize van E. M. Castelein, in de Ster aldaar, op twee maanden crediet, verkoopen: Eene aanzienlijke partij extra mooi bekant Riga's en Overzeesch EIKENHOUT, 1ste kwaliteit, bestaande uit:

Zware lange Zaagbalken	van 10.360—14.800 el	(35—50 voet	en 20—21 dm. diam.
Korte dito	„ 6.808—10.360	„ (23—35	„ 16—18 id.
Korte zware Krommus	„ 2.960— 5.624	„ (10—19	„ 27—28 id.
Diverse Kistklossen	„ 2.072— 2.664	„ (7— 9	„ 24—24 id.

Voorts onderscheidene KROMHOUTEN, PAALROEDEN, PAALHOUT, voor Hek- en Stekpalen, DAMLEGGERS enz.

Alles van af *heden* ter bezigtiging liggende bij de Gasfabriek te Leeuwarden.

Verkoop van een overdekt Roefschip.

R. DE HAAN Sz., Deurwaarder te Leeuwarden, zal op Maandag den 21 Maart aanstaande, namiddags te drie ure, ten huize van F. Boermans, bij de Hoeksterpoort aldaar, verkoopen: Een **overdekt** goed onderhouden ROEFSCHEEPJE, met Mast, Zeil, Fok, staand en loopend Want enz., groot dertien gemeten tonnen. — Op den dag van den verkoop liggende bij gezegde Herberg.

Verkooping van een Schuiteschip.

De Deurwaarder J. P. OOSTINGH te Buitenpost zal op Woensdagen den 23 en 30 Maart 1859, telkens des avonds precies ten 6 ure, ten huize van den Kastelein Jonker, in de Benthem te Dockum, provisioneel veilen en finaal verkoopen: Een zoo goed als nieuw hecht en sterk SCHUITESCHIP, overdekt en gewegerd, genaamd *de Drie Gebroeders*, groot 25 tonnen, met daarbij behoorenden uitmuntenden **Inventaris**; bevaren wordende door Andries Feenstra, thans liggende binnen Dockum. — Conditien en inlichtingen te bekomen bij gemelden Deurwaarder, die alle Woensdagen is te spreken te Dockum, bij genoemden Kastelein, namiddags van 1 tot 3 uur.

Aanbesteding, bij inschrijving,

van het **bouwen** eener BURGERHUIZINGE met zes Kamers, waarvan [illegible] lichtingen verkrijgbaar zijn en de briefjes franco moeten ingeleverd [illegible] of op den 19 Maart 1859, bij H. LUIKING, in de Lemmer, [illegible] ving en het bestek ter inzage liggen in het Logement [illegible]

Bij gesloten briefjes TE HUUR: *Twee* **ZATHEN** en **LANDEN**, staande en gelegen in de Oude en Nieuwe Bildt-Polders onder Vrouwen-Parochie, gequoteerd met

No. 225, groot wordende kadastraal 89 bunder 92 roeden 20 ellen (108¼ pond.), zoo Bouw- als Greidlanden, en

No. 223, groot wordende kadastraal 39 bunders 17 roeden en 40 ellen (106¼ pond), zoo Bouw- als Greidlanden.

Voor *zeven* jaar, van Petri en Mei 1859 tot 1866. Conditien te vernemen bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, waar de briefjes op Vrijdag 25 Maart franco moeten worden ingediend.

Verhuring, bij gesloten briefjes

van eene **ZATHE** en **LANDEN** onder Welsrijp, groot ruim 38¼ bunders, meest Bouwland; laatst bij Jan Hanenburg Weduwe in huur en door haar nu onlangs met den dood ontruimd; de Landen dadelijk en Huis en Schuur 12 Mei 1859 te aanvaarden. — De briefjes moeten *vrachtvrij* worden ingezonden ten Kantore van den Notaris ALBARDA te Marrum, vóór of uiterlijk op den 29 Maart 1859, alwaar ook de voorwaarden van verhuring ter lezing liggen.

TE HUUR: Eene HUIZINGE, zijnde de voormalige R. C. Pastorie, in de Groote Kerkstraat, letter I no. 87, te Leeuwarden. Te bevragen bij den Heer F. TJEPKEMA, op den hoek van de Burmaniastraat.

TE KOOP: Eene nieuwe SNIK, groot 14 ton. Te bevragen bij KLAAS P. SCHUITMAKER te Menaldum.

TE KOOP: Een zoo goed als nieuw WERK voor eene GRUTTERIJ, alles **compleet**, als ook een geheelen KRUIDENIERSWINKEL. Franco te bevragen bij I. I. WESSELMAN te Harlingen.

TE KOOP: **Eerste kwaliteit** van AARDAPPELEN, bij KATJE, op de Nieuweburen te Leeuwarden.

SCHANSEN VOOR ZEEWERINGEN — WILGEN POOTEN.

8 à 9000 bos puik soort SCHANSEN voor een billijken prijs, en eenige duizenden extra mooije en gladde POOTEN, per 100 à 1 gulden, zijn te bekomen bij BLEEKSMA te Roordahuizum.

Paneelen en Klaphout.

Bij den Ondergeteekende zijn ontvangen: eene aanzienlijke partij puike mooije PANEELEN, van verschillende breedte, alsmede eene partij best KROON KLAPHOUT; verder alle soorten van GREENEN en VUREN HOUTWAREN, PORTLANDSCHE CEMENT enz., alles tegen civiele prijzen.

Bolsward, G. H. SCHOONHOFF,
1 Maart 1859. *Koemarkt.*

Uit de hand te koop:

Circa drie koe'seten best buitenlandsch HOOI, bij A. T. WASLANDER te Berlikum.

LIJNKOEKEN, van zuiver Zaad geslagen, tot lagen prijs te bekomen te Woudsend bij L. A. TROMP.

MESTSPECIE. **Bij gesloten briefjes TE KOOP:** Een MEST- en ASCHHOOP, voor een vol jaar, te Lemmer. Te bevragen bij J. EKKER, Vader in het Diaconie Armhuis, bij wien de briefjes franco moeten worden ingeleverd vóór of op den 21 Maart 1859.

Diegene, welke iets te vorderen heeft of verschuldigd is aan JACOB JANS SCHURINK en SIJTSKE SJOERDS POSTMA, in leven Echtelieden te Arum, worden verzocht daarvan opgave en betaling te doen bij P. J. T. SCHUNMACHER te Arum, vóór of uiterlijk op den 20 Maart 1859.

TE HARDEGARIJP is gelegenheid voor eenen ongehuwden WAGENMAKER, om met **Kost**, **Inwoning** en vrij **Bovenkamertje**, zijn vak voor eigen rekening uit te oefenen. Inlichting bij P. A. DE VRIES, Grofsmid te Ritzumazijl. Brieven franco.

De Ondergeteekende maakt onder dankbetuiging bekend, dat zij hare GRUTTERIJ overgedaan heeft aan haren Zoon W. W. v. D. MEULEN, welken zij beleefdelijk aanbeveelt in de gunst harer geëerde Begunstigers.

Balk, 9 Maart 1859. Wed. W. P. v. D. MEULEN.

Ingevolge bovenstaande bekendmaking de AFFAIRE van mijne Moeder op heden overgenomen hebbende, heb ik de eer mij ten vriendelijkste aan te bevelen in het leveren van alles, wat tot eene bloeijende **Grutterij** behoort, terwijl ik hoop, door eene accurate bediening, mij dat vertrouwen waardig te maken, dat mijne Moeder steeds genoten heeft.

Balk, 9 Maart 1859. W. W. v. D. MEULEN.

COCOS-ZEEP.

Deze **ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 ct.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het **Verkoophuis** heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte gelijken in kleur en aanvoelen veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken den dépôthouders instantelijk hunne kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Het **PERSISCH INSECTENPOEDER** doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 cents.

PORTHANSCHE POLITOUR of **WRIJFWAS** met gebruiksaanwijzing. Het fleschje kost 15 cent.

BRABANDERS CHOCOLADE-KOEKJES, met wormafdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen. — De geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 ct. het doosje.

BRABANDERS STIJFSELGLANS doet het IJzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt een mooijen glans. Een zakje kost 13 ct.

De nieuwe **MINERALE LIJM** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal, zoo stevig aan elkander, dat het eerder op eene andere plaats dan op de gelijmde breken zal. Een fleschje kost 30 ct.

Het **VLEKKEN WATER** neemt alle mogelijke Vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per flacon 40 ct., groote flesch *f* 1.

Amsterdam, Verkoophuis; Leeuwarden, J. H. van Haagen en Gebr. de Graaff; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, David de Jong; Heerenveen, G. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

DOOR DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY *hebben er dagelijks genezingen plaats van* ***open beenen en oude wonden.*** Wanneer dit voortreffelijk geneesmiddel gebruikt wordt na de daarbij gevoegde voorschriften, dan bestaat er geene wond, geen open been of geene verzwering, die niet door derzelver werking genezen wordt. Een aantal lieden, die in de groote hospitalen en onder de behandeling der voornaamste doctoren niet konden genezen worden, zijn door de Zalf en Pillen van Holloway weder hersteld. In gevallen van kliergezwellen, scheurbuik en huidziekten, bestaat er geen geneesmiddel dat met een zoo goed gevolg kan gebruikt worden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; W. Beintema, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement, Strand 224 en New-York, 80 Maiden Lane.

H. A. DE BOER,

Wirdumerdijk te Leeuwarden,

berigt zijne geëerde Begunstigers de ontvangst der **Nieuwe Lijonsche L...** CHALES voor het tegenwoordig *saizoen.*

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN op HULL

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *M... TER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS trekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** 19 M...

Adres voor **Passagiers**, **Goederen** en **Vee** bij I. & S. WIARDA

Harlingen, den 14 Maart 1859.

Van HARLINGEN naar NEWCASTLE on Tyne, ook voor GOEDEREN naar STOCKTON ON TEES, DUNDEE, LEITH, EDINBURGH, GLASGOW en omliggende Plaatsen.

Het eerste Klasse ENGELSCHE **STOOMSCHIP** ***CHAMPION***, Kapitein JAMES RAISON, vertrekt **Zaturdag** 19 Maart 1859.

Bijzonder goed ingerigt voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.

Adres bij de Agenten VAN OPPEN'S ZONEN.

Drie TIMMER- en METSELAARSKNECHTEN, liefst hun werk verstaande, kunnen werk bekomen bij J. BOERSMA te Arum.

Twee KASTMAKERSKNECHTEN, hun werk verstaande, kunnen van stonden aan werk bekomen bij T. R. OENSTRA, Mr. Kastmaker te Bolsward.

ADRES-KANTOOR.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan tegen 12 Mei e. k. geplaatst worden.

Adres met franco brieven of in persoon bij Erven P. DE VRIES Pz.,
Leeuwarden. *bij 't Stadhuis.*

Een BAKKERSKNECHT kan op 12 Mei e. k. geplaatst worden bij L. D. BAKKER te Warns. Men vervoege zich liefst in persoon.

Een BAKKERSKNECHT, drie of vier jaren werkzaam geweest, kan met Mei aanstaande geplaatst worden bij den Mr. Bakker T. HELLINGA te Grouw. Brieven franco.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, liefst in het varen niet onkundig, kan den 12 Mei e. k. werk bekomen bij H. M. BAKKER, Mr. Bakker te Langweer. Men vervoege zich in persoon.

Een BEHANGERSKNECHT, zijn vak grondig verstaande, kan terstond werk bekomen. Adres met franco brieven, onder lett. A. B., bij den Boekverkooper C. NOË Lz., op de Nieuwestad te Leeuwarden

Een LEERLOOIJERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan Mei a. s. werk bekomen bij H. TULP, op Olde Galileën te Leeuwarden.

Een TABAKSKERVERSKNECHT, niet ouder dan 40 jaren, het werk geheel kennende, kan *vast* werk bekomen tegen het loon van *vijf* gulden weeks, mits voorzien van goede getuigschriften. Te bevragen bij A. VAN ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden.*

Er wordt ten spoedigsten gevraagd eene fatsoenlijke BURGER DOCHTER, van de Protestantsche Godsdienst, om als HUISHOUDSTER eene kleine huishouding te besturen, alleen huiselijke bezigheden; doch tevens geschiktheid bezittende om somtijds in een Manufactuurwinkel werkzaam te kunnen zijn.

Reflecterenden adresseren zich per franco brieven, onder letters P. M., bij T. G. REITSMA, Groote Hoogstraat te Leeuwarden.

Er wordt gevraagd een BURGER MEISJE, geschikt tot het verrigten van eenige werkzaamheden in eene kleine huishouding en mede behulpzaam te zijn in een netten winkel. Adres met franco brieven, onder lett. P., bij den Boekverkooper A. W. G. VAN OTTERLOO te Leeuwarden.

Men vraagt eene *geschikte* DIENSTMEID in eene **Herberg** te Marssum, *met Mei e. k.* Men vervoege zich liefst in persoon, van goede getuigschriften voorzien, of met franco brief, bij K. J. BOERSMA te Oldeboorn.

*** Schlossers Meesterwerk.

Van DRUTEN & BLEEKER hebben verzonden: Deel 1 en 2 van de **tweede goedkoope uitgaaf van SCHLOSSERS** GESCHIEDENIS **der ACHTTIENDE EEUW en der NEGENTIENDE.** Prijs per aflev. van 3 vel **zeer compressen druk in royal** 8vo slechts **36 cents.**

Voor elk, die wil weten hoe het in de **vorige** en het begin der **tegenwoordige** eeuw met de **hoven** en de **volkeren** gesteld was, hoe zich de **Letterkunde** ontwikkelde en welken invloed zij op de staatsgebeurtenissen uitoefende, — voor elk, die een goeden blik wil slaan in de Geschiedenis van dien tijd, is dit boek onmisbaar. De **buitengewoon lage prijs**, waarvoor het thans verkrijgbaar is, brengt het onder het bereik van ieder, die iets overheeft voor een echt degelijk werk, zooals tot heden over dit tijdvak geen tweede bestaat.

HET PRACTISCH VOLKSBOEK.

Museum voor Natuur, Kunst en Wetenschap.

Het **Praktisch Volksboek** gaat steeds voort met het opnemen van het belangrijkste op het gebied van **Natuur**, **Kunst** en **Wetenschap.**

Het **Praktisch Volksboek** verschijnt in tweemaandelijksche afleveringen van 4 vellen of 64 kolommen zeer **compressen** doch **duidelijken** druk, versierd door **een aantal** fraaije en ophelderende Houtgravuren.

Elke jaargang van het **Praktisch Volksboek** vormt een **royal** boekdeel van **200** pag's of **400** kolommen druks en kost, ten einde het in aller handen te brengen, bij inteekening slechts de zeer **geringe** som van *f* **2.50.**

Tevens zijn bij hen te bekomen:

EENIGE BELANGRIJKE BOEKEN

VOOR VEEL VERMINDERDEN PRIJS,

mede door middel van elken Boekverkooper, bij wien de lijsten er van gratis verkrijgbaar zijn.

Van DER MEER & VERBRUGGEN, Boekhandelaars te Rotterdam, hebben uitgegeven en verzonden:

MOZES.

TWAALF LEERREDENEN van

Dr. J. J. VAN OOSTERZEE.

INHOUD: 1. Het Kind. 2. De Proeftijd. 3. De Roeping. 4. De Reis. 5. De Voorbede. 6. De Feesture. 7. De Struikeling. 8. De Levensbeschouwing. 9. De Vloekprofeet. 10. De heilsverwachting. 11. De Afwijzing. 12. Het Uiteinde.

Prijs: Ingenaaid . . . *f* 3. — Gebonden in Vergulde Linnen Band *f* 3.60.

NOUVELLE EDITION, Prix 1 Fr.,

avec Planches, sous Enveloppe Cachetée.

La Préservation Personnelle,

par le Docteur SAMUEL LA'MERT, 37, Bedford Square à Londres, mem... de l'Université d'Edimbourg, de l'Hôpital de Londres, etc. — Cet ouvrage expl... les effets résultant des mauvaises habitudes de collège, d'excès de jeunesse e... travaux sédentaires. Il est suivi d'observations pratiques, garanties par 20 ans d'expérience dans le traitement des maladies du système génératif.

Traitement par correspondance. — Les médicaments nécessaires sont exp... avec sécurité dans toutes les parties du monde. — La **Préservation Personnelle** est en vente chez H. T. HENDRIKSEN, Libraire, Hoogstraat, Rotterdam.

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS S...

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 11 Maart 1859 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . . - 180.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood*. . . . - 180.00.

Leeuwarden, den 12 Maart 1859. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, VAN PANHUIJS.

KENNISGEVING.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** van de provincie *Friesland* brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat de **Geldleening** van *f* 213,000, tot bestrijding van eenige buitengewone uitgaven van het jaar 1859, waarop de inschrijving op den 1 dezer werd geopend ten Kantore van den Betaalmeester te *Leeuwarden*, dadelijk is volgeteekend en mitsdien op gemelde Leening geene inschrijvingen meer worden aangenomen.

Leeuwarden, den 11 Maart 1859. S. VAN WELDEREN RENGERS, *L. Voorzitter.* A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 7 Maart jl., ter kennis der ingezetenen, dat, van den 5den tot en met den 11 dezer:

1. 53 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Achtkarspelen 2, 't Bildt 1, Dantumadeel 4, Doniawerstal 1, Ferwerderadeel 2, Franekeradeel 1, Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde 8, Hindeloopen 1, Idaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 2, Opsterland 5, Rauwerderhem 2, Schoterland 7, Sloten 1, Tietjerksteradeel 2, Utingeradeel 1, Westdongeradeel 2, Wonseradeel 4 en Wijmbritseradeel 6, en 24 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Ængwirden 1, Barradeel 1, Doniawerstal 2, Haskerland 1, Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde 1, Hennaarderadeel 1, Idaarderadeel 4, Leeuwarderadeel 3, Opsterland 1, Tietjerksteradeel 2, Wonseradeel 3 en Wijmbritseradeel 4, bedragende daardoor het totaal der gevallen, sedert den 1 Januarij dezes jaars 703;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Bindert Hepkes Tjoelker, te Buitenpost; Sijmon Gosses Bootsma, te Bozum; Harmen Gerrits de Jong, te Baard; Jacob Benedictus Leijenaar, te Hijdaard; Sipke Dirks Feenstra, te Hindeloopen; Thomas Rintjes de Wal, te Grouw; Hermanus Habbema, te Burum; Roelof Watzes Hoogland, te Stiens; P. P. Kerkstra, Weduwe G. A. Waslander, te Nieuweschoot; de Weduwe Otte Jans Schuurmans, te Burgwerd; Jan Lolles Nauta, te IJpecolsga, en Hille Hilles Huisman, te Heeg;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Waling Klazes Tiersma, te Haskerhorne; Albert Meinderts Feenstra, te Hemelum; Homme Jans Bruinsma, te Britsum; Jetze Bouwes Bouma, te Marssum; de Wed. Kornelis Klazes Bilijam, te Benedenknijpe; Sibbele Franzes Haarsma, te Mirns en Bakhuizen; Pieter Tjeerds Hijlarides, te Sexbierum; Wiebe Popkes van der Vlugt, te Dragten, en Andries Gjaltz van der War, te Britsum.

Leeuwarden, den 14 Maart 1859. *De Gedeputeerde Staten voornoemd*, VAN PANHUIJS, *Voorzitter.* A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

's GRAVENHAGE, 12 Maart.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van donderdag zijn voortgezet de beraadslagingen over het wetsontwerp tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, en wel over de onderscheidene artikelen van het tarief, waarop wijzigingen zijn voorgedragen.

Bij den aanvang der overwegingen heeft de minister van finantien aangekondigd, dat hij, naar aanleiding van de opmerkingen van den heer Reinders, woensdag in het midden gebragt over fabriek- en stoomwerktuigen, in zoover die voor den landbouw dienen, de bestaande bepalingen daaromtrent in dier voege wilde veranderen, dat niet alleen de invoer van fabriek- en stoomwerktuigen, maar ook van landbouwwerktuigen naar de waarde met 1 per cent bezwaard zoude worden, en de uitvoer vrij zou zijn; zullende bij koninklijk besluit aangewezen worden welke werktuigen daaronder zullen worden begrepen. — De Kamer bepaalde over dat voorstel na de behandeling der bepalingen onder litt. *g* te besluiten.

De verdere discussien waren gewijd over een amendement van den heer Thorbecke op het artikel garen. Daarbij kwamen ter sprake de katoen, de industrie in haar tegenwoordigen toestand en de belemmeringen die haar nog drukken, als het gemis eener katoenmarkt, het gemis van spoorwegen, met geheele vrijstelling der belasting op de brandstoffen. De strekking van het amendement van den heer Thorbecke was, om het beginsel van vrijdom der invoerregten op de grondstoffen nog ruimer toe te passen dan in het ontwerp. De minister heeft zich hiermede vereenigd, behoudens eenige wijziging, daarin bestaande, dat naaigaren met *f* 10 de 100 pond, en getwijnd of geverwd garen van wol met 1 pct. der waarde bij den invoer belast zoude worden.

De Regering verklaarde dat Enschedé en Tilburg behoefte aan spoorwegen hebben, en zij aan geene plannen hare goedkeuring zal hechten, waar deze streken buitengesloten zouden zijn. Daarna ving de discussie aan over het amendement van den heer de Brauw, om de regten op de granen te laten op nominaal bedrag als thans, in plaats van dezelve aan een invoerregt van *f* 1.50 per last te onderwerpen, hetgeen aangenomen werd met 35 tegen 31 stemmen.

In de zitting van gisteren heeft de minister van finantien te kennen gegeven, om, na de aanneming van het amendement van den heer de Brauw op het artikel granen, nu ook de artikelen gierst en rijst, zoowel sub A als B, weg te laten. Verder deelde de minister mede, dat, naar aanleiding van de verandering welke het artikel garen had ondergaan, thans door hem werd voorgesteld om den invoer van hennep en vlas, voor het vervolg vrij te laten. Ten derde deelde de minister mede, dat het regt van invoer op was-, spermaceti-, stéarine- en compositiekaarsen sub B voorgesteld de 100 pond bij den invoer aan een regt van *f* 10 te onderwerpen, voortaan naar de waarde met 5 pCt. te bezwaren.

Daarna werd teruggekeerd tot de behandeling van de wijziging der Regering ten aanzien van fabriek-, landbouw- en stoomwerktuigen, waarover de heer Reinders het woord voerde, waarna de beraadslaging hierover gesloten werd.

Bij de behandeling der artikelen onder lit. *l.* (lompen, lood, loodwit) werden op lompen amendementen voorgedragen door de heeren Mackay, Sloet tot Oldhuis en Strens. Dit onderwerp gaf aanleiding tot breedvoerige beschouwingen, waaraan deel namen de voorstellers en de heeren Idzerda, Betz, Meeussen en Schimmelpenninck van der Oije.

In deze zitting is ingekomen een wetsontwerp tot het verleenen eener toelage voor werkelijk verblijf in militaire dienst in 's Rijks overzeesche bezittingen aan de militaire officieren bij de zeemagt gepensioneerd wordende.

De commissie van rapporteurs voor het wetsontwerp betrekkelijk de wijze van heffing van den accijns op het geslagt heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De dag der beraadslaging zal nader worden vastgesteld.

In de zitting van heden zijn ingekomen onderscheidene stukken betrekkelijk de zaak der openstelling van havens in Oost-Indie, door de Regering, naar aanleiding van het onlangs door de Kamer genomen besluit, toegezonden, welke stukken zijn gesteld in handen eener commissie om daaromtrent verslag uit te brengen.

De beraadslagingen over het tarief van regten zijn daarna voortgezet, en wel bepaaldelijk over het artikel lompen in het tarief en de daarop voorgestelde amendementen. In beschouwingen over dit onderwerp traden de heeren Poortman, Schimmelpenninck, Strens, Hoffman, de Bieberstein en van Eck.

Nadat de minister van finantien de onderscheidene sprekers, die de regeringsvoordragt bestreden hadden, beantwoord en zijne denkbeelden over de voorgestelde amendementen ontwikkeld had, voerden nog het woord de heeren Poortman, van Wintershoven, Betz, Hoffman, Idzerda en Meeussen. Deze laatste stelde aan het einde der zeer breedvoerige discussie over dit onderwerp gehouden, mede een amendement voor.

De Vergadering ging daarop over tot de stemming over de vier voorgestelde amendementen. Dat van den heer Mackay, strekkende om het bestaande regt bij den uitvoer te behouden, en alzoo dit artikel uit de lijsten A en B te doen vervallen, het eerste in stemming gebragt, werd met 31 tegen 30 stemmen aangenomen, ten gevolge waarvan de stemming over de wijzigingen der heeren Strens, Sloet tot Oldhuis en Meeussen vervielen.

De Vergadering besloot alstoen de voortzetting der beraadslaging over het tarief te verdagen tot aanstaanden maandag, 14 Maart.

Nadat de commissie voor de verzoekschriften op een aantal adressen rapporten had uitgebragt, is de vergadering gesloten.

LEEUWARDEN, 14 Maart.

GEMEENTERAAD van LEEUWARDEN.

In de donderdag jl. alhier gehouden vergadering van den Gemeenteraad, waarin 17 leden tegenwoordig waren, zijn, na resumtie der notulen dd. 24 Februarij ll., de volgende punten in behandeling genomen:

1. Concept-verordening, houdende vaststelling van een reglement voor de Korenbeurs te Leeuwarden, met eenige wijziging aangenomen als volgt:

VERORDENING*, houdende vaststelling van een* ***Reglement*** *op de* ***Korenbeurs*** *te Leeuwarden.*

De Raad der gemeente Leeuwarden,

Gezien artikelen 59 en 61 van het Wetboek van Koophandel;

Overwegende, dat het noodzakelijk is, op gezag van het Plaatselijk Bestuur, eene Beurs in deze Gemeente in te stellen, bestemd voor den handel in granen en zaden, en tevens eenige bepalingen vast te stellen tot handhaving van de goede orde, bij het gebruik dier inrigting;

Overwegende, dat, in afwachting der gelegenheid om daartoe een geschikt lokaal definitief aan te wijzen, het belang van den handel vordert, dat inmiddels het Hulp-beursgebouw tot dat einde worde in dienst gesteld en de bestemming van dit lokaal als Korenbeurs bij verordening worde geregeld;

Gelet op het advies van de Kamer van Koophandel en Fabrijken te Leeuwarden,

Besluit:

vast te stellen navolgend

REGLEMENT op de KORENBEURS te *Leeuwarden.*

Art. 1. De Korenbeurs te Leeuwarden is bestemd tot het drijven van koophandel in granen en zaden.

Art. 2. De Beurs wordt gehouden in het beneden lokaal van het huis wijk letter I no. 37, en op het daarvoor gelegen plein, genaamd de Wortelhaven.

Art. 3. De Beurs wordt als zoodanig opengesteld op iederen marktdag, des voormiddags te 9 ure en gesloten dien zelfden dag des namiddags te 1 uur.

Het tijdstip der sluiting van de Beurs wordt een kwartier uurs te voren, door het luiden van eenen bengel, aangekondigd.

Het is aan burgemeester en wethouders overgelaten, voor bijzondere ge[...] een ander uur van aanvang of einde van den beurstijd te bepalen.

Art. 4. De Beurs is gedurende dien tijd voor iedereen toegankelijk, uitgezonderd voor kinderen, die zich ongeroepen en onverzeld aldaar mogten willen be[...]

Art. 5. Geen uitventen van loterij-briefjes, of uitstallen van rottingen, p[...] doppen of eetwaren, noch andere kleinhandel hoegenaamd, mag op de [...] plaats hebben.

Art. 6. In het Beurslokaal wordt gelegenheid geboden tot het uitstallen [...] monsters op daar voor aangebragte tafels.

Degenen, die zulks verlangen, kunnen, voor zooveel de ruimte toelaat, aan tafels vaste standplaatsen bekomen, alsmede eene bepaalde, met hunne naamletters aan te duiden, plaats tot het ophangen hunner monsterzakjes.

Zij zullen zich ter bekoming dier plaatsen vervoegen bij den opzigter over [...] Korenbeurs, die de plaatsen zal aanwijzen, zooveel mogelijk, overeenkomstig het verlangen van den aanvrager.

Monsters van meer dan 1 Nederl. pond worden in het Beurslokaal niet toegelaten.

Art. 7. Op het nevens het Beurslokaal gelegen plein, genaamd de Wortelhaven, wordt gelegenheid gegeven tot het plaatsen van monsterzakken op daarvoor [...] plaatsen stellingen.

In geen geval worden partijen graan op gemeld plein toegelaten.

Uiterlijk een uur na het eindigen van den Beurstijd, zullen de monsterzakken van het plein moeten verwijderd zijn.

Art. 8. Door burgemeester en wethouders wordt een opzigter over de Korenbeurs benoemd, die, overeenkomstig de aan hem door dat collegie te geven instructie, belast is met de zorg voor de goede orde op de Beurs en met de handhaving der bepalingen van dit reglement en de uitvoering van hetgeen daarbij in het bijzonder aan hem wordt opgedragen.

Art. 9. De handelaars en andere bezoekers van de Beurs zijn verpligt zich ten aanzien van de plaatsing hunner monsters en al wat verder de handhaving van de goede orde op de Beurs betreft, naar de aanwijzing van den opzigter over de Korenbeurs te gedragen.

Art. 10. Deze verordening treedt in werking den 1 Mei 1859.

2. Adres van D. S. Roorda om vermindering in de betaling der pachtsom voor de Tuinster- en Vlietsterbruggen. — Afwijzend op beschikt.

3. Adres van H. Wijbrandi, aangaande de oefeningen, door de tamboers, nabij den vijver gehouden wordende. — Besloten als voren.

4. Rapport omtrent de rekening van de Kamer van Koophandel enz. alhier over 1858, met voorstel dezelve, in ontvang en uitgaaf beide, vast te stellen tot een bedrag van *f* 298.77. — Overeenkomstig de conclusie van het rapport besloten de rekening goed te keuren.

5. Voordragt ter benoeming van een lid der commissie van bestuur over het Stads Ziekenhuis, ten gevolge de aftreding op 1 Januarij ll. van den heer J. M. Baart de la Faille, houdende aanbeveling van de heeren J. M. Baart de la Faille en L. Gescher, door burgemeester en wethouders vermeerderd met de heeren J. E. Simon en N. Lobrij de Bruijn. — Ter visie.

6. Voorstel tot magtiging op burgemeester en wethouders tot het maken van twee regenbakken bij den Kavaleriestal. — Besloten, die magtiging te verleenen.

7. Suppletoire begrooting voor het Stads-Ziekenhuis, dienst 1858. — Ter visie.

8. Resolutien van Ged. Staten omtrent het St. Anna-Leen te Oldehove. — Met de betrekkelijke stukken voor de leden ter visie en overigens voor notificatie aangenomen.

9. Rapport aangaande de rekening der Stads Teekenschool over 1858, met voorstel dezelve goed te keuren, in ontvang en uitgaaf beide, tot een bedrag van *f* 910.75.

Ter Leeuwarder Courant-Drukkerij van de Erven Koumans Smeding.

g te Marssum